Voorzitter, geachte raadsleden, beste inwoners van Leudal,

We leven in onzekere tijden. De wereld wordt overschaduwd door conflicten, onrust en onzekerheid. De oorlog in Oekraïne blijft het dagelijkse nieuws domineren, terwijl de situatie rondom Hamas en Israël opnieuw wereldwijd grote zorgen baart. Conflicten worden zelfs beslecht tot in onze eigen hoofdstad aan toe.
Deze wereldwijde spanningen raken ons allemaal. Ook hier in Leudal laten deze zich niet onberoerd. Ze herinneren ons eraan dat we niet in een vacuüm leven, maar deel uitmaken van een grotere, vaak chaotische en steeds onvoorspelbaardere wereldorde. Desondanks moeten wij als gemeente altijd blijven zoeken naar manieren om onze eigen gemeenschap sterk en veerkrachtig te houden, zodat we met vertrouwen de toekomst tegemoet kunnen blijven zien. We dienen de juiste keuzes te blijven maken, met en voor onze inwoners, voor een vitale en leefbare gemeente Leudal.

Financieel perspectief

De financiële positie van Leudal is goed te noemen. We mogen ons zelfs de meest welvarendste gemeente van Limburg noemen. Onze gemeente is financieel gezond en we hebben een solide basis aan reserves kunnen opbouwen. Wat u in deze begroting aantreft is een forse inzet van deze reserves voor investeringen van voorzieningen voor onze inwoners. Uitvoeringsgericht dus. Denk aan een herstructureringsfonds om de woningbouw te stimuleren, het verduurzamen van ons gemeentelijk vastgoed en een langdurig investeringsplan in het onderhoud en de ontwikkeling van onze basisscholen. En wat te denken van de nieuwbouw van St. Ursula, waarmee we voor tientallen jaren voortgezet onderwijs binnen onze gemeente veiligstellen. Deze investeringen zorgen ervoor dat we richting de toekomst financieel scherp aan de wind moeten blijven zeilen.

Omgevingsvisie

2025 wordt een belangrijk jaar voor onze gemeente. De besluitvorming rondom de ontwerpomgevingsvisie ‘Natuurlijk Leudal’ is cruciaal voor de toekomst van onze leefomgeving. Het lijkt misschien ver weg, 2040, maar 16 jaar zijn zo voorbij. Zeker als er ambitieuze doelen gesteld worden die we met zijn allen willen realiseren. Als CDA Leudal hebben wij altijd gepleit voor een visie die de kracht van onze gemeente benadrukt: de mooie natuur, de bloeiende agrarische sector, de levendige kernen en de hechte gemeenschap. In die visie moet niet alleen staan wat wij willen, maar vooral ook wat we kúnnen bereiken.

En zeer belangrijk voor het CDA in deze visie is de positie van de ondernemers. Zonder economische vitaliteit en een bijbehorend verdienmodel is leefbaarheid moeilijk te borgen. Ondernemers moeten proactief worden ondersteund in ontwikkelingsvraagstukken en volop gefaciliteerd worden. Specifiek voor de agrarische ondernemers betekent dit volgens het CDA, behalve economische vitaliteit, dat er geen striktere normen dan landelijk gelden, behoud van diversiteit, regeling voor stoppers en verplaatsers, geen concentratiedichtheid van intensieve veehouderijbedrijven en behoud voor ruimte van gangbare landbouw.

Woningbouw
Het CDA blijft zich inzetten voor woningbouw in alle dorpen, waarbij de nadruk ligt op het behoud van de leefbaarheid en het ondersteunen van de lokale voorzieningen.

Woningbouw gaat voor ons niet alleen over aantallen, maar ook over kwaliteit. Daarom willen wij bestaande gebouwen zoals kerken en kloosters herbestemmen en leegstaande panden in de dorpskernen aanpakken. Wat betreft de zogenaamde 'rode contouren', pleiten wij voor een vernieuwde visie op bouwen in het buitengebied. Juist aan de kernrandzones liggen mogelijkheden. College ga gestaag aan het werk met het onderbouwen en indienen van plannen richting provincie bijvoorbeeld voor het 'Straatje erbij' wat door het CDA al jaren geopperd wordt. Waar mogelijk kunnen we nieuwe wijken realiseren, mits goed onderbouwd en passend binnen de omgeving, natuurlijk kan en past niet alles overal.
Het is echt zaak om door te pakken. Niet wederom nieuw beleid, maar ten uitvoering brengen wat we al hebben. Het CDA heeft vorig jaar al diverse moties ingebracht om de woningbouw vlot te trekken, zoals het realiseren van kangoeroe woningen en pre-mantelzorgwoning. Uitvoeren, uitvoeren, uitvoeren!

Infrastructuur

Leudal is een grote gemeente met veel wegen in het uitgestrekte buitengebied. Het onderhoud van deze wegen is op veel plaatsen onder de maat, wat weer leidt tot onveilige situaties voor de vele gebruikers van deze wegen: fietsende recreanten en toeristen, schoolgaande kinderen samen met landbouw- en vrachtverkeer.
Op dit moment wordt er groot onderhoud gepleegd aan bijvoorbeeld de Kelperweg en recent ook aan de Bosstraat in Baexem en de N275 de weg langs de Noordervaart. Ondanks de omleidingsroutes is er veel sluipverkeer dat dan gebruik maakt van de omliggende smalle plattelandswegen die daardoor ook weer in een nog slechtere onderhoudstoestand terecht komen. We roepen het college op, om ook oog te hebben voor de neveneffecten van wegonderhoud. We zijn verheugd dat komend jaar eindelijk wordt begonnen met de aanleg van het vrij liggende fietspad langs de Leudalweg tussen Neer en Roggel.

Afgelopen jaar is een heel nat jaar geweest. We blijven aandacht vragen voor een goede afwatering van de gemeentelijke sloten, niet alleen voor de bebouwde omgeving waar het grondwater soms tot in de kelder of kruipruimte is gestegen, maar ook voor de drooglegging van agrarische percelen. Het voldoende open zijn van gemeentelijke duikers is daarbij ook essentieel.

Toerisme en Ondernemerschap

Leudal is niet alleen een mooie plek om te wonen, maar ook een aantrekkelijke bestemming voor toeristen. We blijven investeren in toerisme door de balans te bewaren tussen natuur, recreatie en ondernemerschap. Het verhogen van de toeristenbelasting is een begrijpelijke keuze, maar het CDA pleit voor differentiatie. De impact van een belastingverhoging kan enorm verschillen per type accommodatie, daarom stellen wij voor om een gedifferentieerd tarief in te voeren, zoals in andere gemeenten al is gedaan.

De extra inkomsten uit toerisme kunnen bovendien worden ingezet voor het verbeteren van de verbindingen tussen de kernen en het ondersteunen van lokale evenementen. Denk hierbij aan projecten zoals het belevingspad in de Heverstraat in Roggel, of het versterken van de bewegwijzering in onze kernen. Het stimuleren van evenementen en activiteiten draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze dorpen, en kan tegelijkertijd ondernemers helpen zich te vestigen en groeien.

Zorg

De zorg is een belangrijk thema voor de toekomst van onze gemeente. Het CDA is van mening dat de samenwerking tussen zorgpartners verder versterkt moet worden, met focus op het voorliggend veld. Juist nu de Rijksoverheid zich meer en meer terugtrekt, is het van belang dat wij als gemeente actief bijdragen aan het versterken van de zorgstructuur. We willen dat zorg steeds beter wordt afgestemd op de behoeften van onze inwoners, met korte lijnen en een duidelijke samenwerking tussen de betrokken partijen. Samenwerking is nodig ook om specialistische zorg bij té complex geworden problemen te kunnen blijven bekostigen.

Ten slotte de Jeugdzorg. Wij steunen de wethouder in zijn scherpe, kritische houding in de zoektocht naar een beheersbaar jeugdstelsel en zien de inspanningen dan ook graag voortgezet worden. Inspanningen die bijdragen aan het faciliteren van aanbieders tot het leveren van goede zorg en tegelijkertijd het uitdagen dit op een efficiënte wijze uit te voeren.

Onderwijs

Het Integraal Huisvestingsplan, Sint Ursula, het zijn nogal majeure vraagstukken waar wij als gemeente belangrijke keuzes in moeten maken. De toekomst = de jeugd en wij vinden het als CDA van belang dat er een stevige visie ligt met concrete uitvoeringsplannen. In het voorliggende IHP dat vorige week is vastgesteld zien wij die exercitie uitkomen. In dit omvangrijke plan komen alle belangrijke aspecten van bouw en scholen terug. Goed dat we aandacht hebben voor multifunctioneel en modulair gebruik van gebouwen, de doorlopende leerlijn en inclusief onderwijs. Het zijn uitgangspunten die bijdragen aan het binnenboord houden van álle leerlingen.

Conclusie:

Voorzitter, het CDA Leudal staat voor een toekomstbestendige gemeente. Een gemeente waarin we trots kunnen zijn op wat we hebben, maar vooral ook ambitie hebben voor wat we kunnen bereiken. De voorliggende begroting is ambitieus met forse investeringen voor het realiseren van maatschappelijk rendement voor onze inwoners. Deze investeringen dragen ertoe bij dat het goed wonen, werken en ondernemen is en blijft en waar de zorg toegankelijk is voor iedereen. Ook het onderwijs voor onze kinderen krijgt een geweldige impuls. Wat betreft de invoering van de omgevingsvisie blijven we de vinger aan de pols houden. CDA-Leudal blijft zich inzetten voor een sterke, vitale gemeenschap en een duurzame, toekomstgerichte gemeente waarin we blijven verbinden en vernieuwen.